



بررسی اجمالی نقش و تاثیرات فناوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش و یادگیری

الهه رستمی^۱

۱- دانشجوی کارشناسی آموزش ابتدایی (علوم تربیتی) دانشگاه فرهنگیان، پردیس امیرکبیر البرز

Elirosi1377@gmail.com

چکیده

مقاله مورد نظر در سال ۱۳۹۹ نوشته شده است. هدف کلی مقاله شناخت فناوری اطلاعات و ارتباطات و اجزای آن در آموزش و همچنین بررسی اجمالی تاثیرات این فناوری در روند تدریس و آموزش است. روش جمع آوری اطلاعات برای این مقاله به صورت مطالعه کتابخانه ای (مروزی) است. عصر حاضر، به سمتی می رود که اکثر مشاغل به دانش و مهارت های رایانه ای نیاز خواهند داشت. ورود به این عرصه، به نوع جدیدی از آموزش نیاز دارد که با آموزش سنتی کنونی به خصوص آنچه هم اکنون در مدارس کشور ما در جریان است، همخوانی ندارد. مدار پیشرفت جوامع امروزی وابسته به آموزش و پرورش است. بنابراین، اگر نظام تعلیم و تربیت، خود را با بحث های صرف نظری مشغول سازد و با روش های ناکارآمد و قدیمی راه خود را ادامه دهد، همه ابعاد جامعه با رکود فراگیر روبرو خواهد شد. امروزه، بکارگیری فناوری های جدید آموزشی، نمادی اولیه از گرایش جامعه به سوی تحول نوآوری در نظام آموزش و پرورش است. فناوری اطلاعات و ارتباطات، رویکردی در عصر آموزش است که بهتر از هر شیوه ای می تواند در آموزش مؤثر واقع شود و متقابلاً بهتر از هر سیستم دیگری با در نظر گرفتن امکانات و فرصت های آموزشی، جواب گوی نیازهای آموزشی باشد.

واژگان کلیدی: فناوری، اطلاعات، ارتباطات، آموزش، یادگیری، اثربخش

۱-مقدمه

سرعت و میزان تولید علم در جهان و روشهای نوین گردآوری، پردازش و توزیع اطلاعات از یک سو و نیاز رو به تزاید جوامع انسانی به استفاده از نمودهای مختلف اطلاعات از سوی دیگر، منجر به پدید آمدن دوره اجتماعی خاصی موسوم به عصر اطلاعات شده است. تأثیر شگرف این دوره بر شاخصهای مختلف حیات جوامع کاملاً مشهود است: از امور ساده تهیه بلیط و خرید از فروشگاهها تا فرآیندهای پیچیده کنترل گردش امور بانکی، کنترل سیستمهای پیچیده توزیع انرژی و حتی در دیدگاهی وسیعتر، شامل: دانشگاههای مجازی، تجارت الکترونیکی و در سطح بالاتر تغییر تلقی از مقوله امنیت ملی. پیامد به روز و ظهور چنین تحولاتی پدید آمدن شکل نوینی از فن آوری موسوم به فن آوری اطلاعات است. (نیاز آذری و همکاران، ۱۳۹۱: ۳۲)

دوران نوینی در عرصه حیات اجتماعی که به جامعه اطلاعاتی مشهور است آغاز شده که زندگی بشر، مناسبات آن، آموزش و پرورش و رسالت آن را تحت تأثیر قرار داده است. پیشرفت های فن آوری منجر به تحولاتی در صلاحیت ها و شایستگی های مورد نیاز و متناسب با دنیای متغیر فعلی در دانش آموزان گشته است. صلاحیت هایی که امروزه مطرح هستند عبارتند از تفکر انتقادی، صلاحیت های عمومی، حل مسأله و تصمیم گیری. (ضامنی و کاردان، ۱۳۸۹: ۲۴)

طرح مدارس هوشمند یکی از طرح هایی است که برای توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات در امر آموزش و پرورش به اجرا درآمده است. این طرح که در دهه ۱۳۸۰ در ایران عملیاتی شد، در دهه های اخیر در کشور رو به گسترش بوده به نحوی که در بسیاری از شهرها، مدارس هوشمند راه اندازی شده است. مدارس هوشمند به آن گروه از واحدهای آموزشی اطلاق می گردد که با استفاده از یادگیری الکترونیکی به صورت حضوری و با حفظ فضای فیزیکی مدرسه، معلم، دانش آموز و با برخورداری از نظام آموزشی هوشمند و با رویکردی تلفیقی و جامع نسبت به ارائه خدمات آموزشی و پرورشی به دانش آموزان تلاش می کند. بر اساس مدل مفهومی مدارس هوشمند، این نوع مدارس دارای پنج رکن یا عنصر اصلی است که عبارت اند از: